

دانشگاه علوم پزشکی تهران
معاونت تحقیقات و فناوری
مدیریت امور پژوهشی

اردیبهشت ۱۴۰۴

نشست خبری برای ارائه پیام پژوهشی

آثار پژوهشی محققان ایرانی در زمینه بیماری کبد چرب در دهه اخیر

مجری اصلی:

دکتر احسانه ملاهری، دانشگاه علوم پزشکی تهران

طرح تحقیقاتی با عنوان بررسی تولیدات علمی پژوهشگران ایرانی در حوزه کبد چرب بر اساس شاخص های علم سنجی: ۲۰۰۳-۲۰۲۳ توسط خانم دکتر احسانه طاهری پژوهشگر پژوهشکده بیماری های گوارش و کبد، دانشگاه علوم پزشکی تهران به عنوان مجری اصلی اجرا شده و در سال ۱۴۰۳/۱۴۰۴ خاتمه یافته است. این پژوهش ارزشمند توانسته است به ارتقای سطح دانش و سلامت در حوزه بیماری کبد چرب کمک نماید. در ادامه خلاصه ای از پیام پژوهش و کاربرد آن در راستای ارتقای سلامت جامعه برای استفاده از ذینفعان توسط مجری محترم به اشتراک گذاشته شده است. امید است این دستاورد بتواند راهگشای توسعه و کاربردی شدن نتایج پژوهش ها باشد.

✍ خود را معرفی کرده و سوابق علمی و اجرایی مرتبط با طرح حاضر را مختصر بیان کنید.

محل عکس

احسانه طاهری دکتری تخصصی پژوهشی علوم تغذیه هستم که مقالات متعددی در زمینه چاقی، دیابت و اختلالات متابولیکی و ارتباط آن با الگو و دریافت های غذایی دارم. در حال حاضر، زمینه اصلی پژوهش و فعالیت های تحقیقاتی بنده در زمینه کبد چرب و اختلالات متابولیکی آن با تاکید بر اصلاح سبک زندگی و در جهت کاهش خطر ابتلا و پیشرفت این بیماری است.

✍ تیم مجریان و همکاران طرح را همراه با وابستگی سازمانی آنها معرفی فرمایید.

دکتر احسانه طاهری، دکتر حمیده احتشام، دکتر رضا صفدری، دکتر احمد حرمتی

مخاطبان نتایج و پیام حاصل از طرح پژوهشی شما چه افراد/گروه هایی هستند؟

- محققان و پژوهشگران
- سیاستگذاران حوزه سلامت

یک عنوان کوتاه، جذاب و قابل فهم برای مخاطبان که نمایانگر پیام اصلی پژوهش شما باشد، بیان کنید.

محققان و سیاست گذاران حوزه سلامت با موضوع کبد چرب می توانند از نتایج این پژوهش در طراحی تحقیقات آتی خود و تدوین نقشه راه پژوهش استفاده نمایند.

پیام کلیدی پژوهش شما چیست؟

نتایج این پژوهش وضعیت شاخص های ساینتمتری مقالات علمی پژوهشگران ایرانی در زمینه کبد چرب در دو ده اخیر نشان می دهد. این نتایج می تواند ضمن بررسی نقاط ضعف و نقاط قوت پژوهش های این موضوع در برنامه ریزی های آتی پژوهشی این حوزه مورد استفاده قرار گیرد.

پیام پژوهشی خود را در قالب زیر بسط دهید و بیان کنید که "چه کسی"، "چه چیزی"، "چرا" و "کجا" از نتایج پژوهش شما استفاده می کند.

- اهمیت و نوآوری موضوع

تاکنون مطالعه ای در ایران در زمینه علم سنجی مقالات علمی پژوهشگران ایرانی در زمینه بیماری کبد چرب متابولیکی انجام نشده بود و مطالعه حاضر اولین مطالعه در این زمینه است. بررسی این پژوهش ها در بازه ۲۰ ساله یکی دیگر از نقاط قوت مطالعه حاضر می باشد. علاوه بر عنوان NAFLD، عنوان های جدید بیماری کبد چرب مانند MAFLD و MASLD نیز در تولیدات علمی بررسی شدند.

- مهمترین نتایج طرح به زبان غیر تخصصی

تعداد مقالات و تعداد رفرنس دهی به مقالات پژوهشگران ایرانی در این زمینه در بیست سال اخیر روند رو به رشد داشته است. مجله Journal of Hepatitis Monthly بیشترین تعداد مقالات را چاپ کرده است. بیشترین همکاری بین المللی با کشور آمریکا بوده است و دانشگاه علوم پزشکی تهران در مقایسه با سایر دانشگاه ها و مراکز علمی، پیشرو در زمینه مقالات علمی این حوزه بوده است.

- موارد کاربرد نتایج طرح

مخاطب اصلی طرح در یک سو، محققان و پژوهشگرانی هستند که در حوزه های مختلف مرتبط با بیماری کبد چرب فعالیت دارند. نتایج این پژوهش ضمن بررسی روند های تولیدات و آثار علمی پژوهشگران ایرانی در بیست سال اخیر نشان می دهد که چه موضوعات و حیطه های در این زمینه در مقایسه با سایر کشورها کمتر مورد توجه قرار گرفته

است. چه مجلات (داخلی و خارجی) و کدام پژوهشگران در این زمینه پیشرو بوده اند. به طور مثال ایران کمترین تعامل بین المللی را با کشورهای آسیایی و اروپایی در زمینه بیماری کبد چرب دارد. رویکرد چاپ مقالات بیشتر در مجلات داخلی است و کمتر بر انجام پژوهش های چند رشته ای سرمایه گذاری می کند.

- از سوی دیگر، سیاست گذاران حوزه سلامت در زمینه بیماری کبد چرب و اختلالات متابولیکی آن چه در سطح دانشگاهی و چه در سطح وزارت بهداشت هستند. نتایج این پژوهش بر انجام تحقیقات چند تخصصی و استفاده از ظرفیت های بین المللی تاکید دارد. هم چنین بر لزوم طراحی نقشه راه پژوهش در زمینه بیماری کبد چرب متابولیکی و در نظر گرفتن شاخص های Altmetric مقالات به عنوان معیاری از کاربردی بودن نتایج پژوهش تاکید دارد.

🔗 دو تأثیر و یا کاربرد اصلی پژوهش شما چیست؟

تأثیر اول: توجه به موضوعات کمتر کار شده در این زمینه در مقایسه با ترندهای بین المللی و ورود به حوزه های جدید و چند تخصصی

تأثیر دوم: توجه تدوین نقشه راه پژوهش در این حوزه و سرمایه گذاری هوشمندانه برای انجام تحقیقات علمی بلند مدت و بین المللی با کشورهای پیشرو در این حوزه

🔗 محدودیت های شواهد و نتایج به دست آمده در طرح شما چه بوده است؟

در این مطالعه ما فقط تولیدات علمی پژوهشگران ایرانی در پایگاه اطلاعاتی Scopus را بررسی کردیم با این دیدگاه که این پایگاه مناسبترین مورد برای انجام مطالعات علم سنجی بوده و پوشش قابل قبولی از نظر بررسی تولیدات علمی یک موضوع مشخص را دارد. عدم در نظر گرفتن سایر پایگاه های علمی و مقالات با زبان فارسی می تواند از محدودیت های این مطالعه باشد.

🔗 انجام چه پژوهش هایی را در ادامه تحقیق خود پیشنهاد می دهید که می تواند منجر به کاربردی تر

شدن نتایج و تأثیر بیشتر یافته های شما شود؟

پیشنهاد می شود سایر پایگاه های اطلاعاتی و به ویژه پایگاه های مقالات فارسی نیز بررسی شود.

ادامه مسیر کاربردی کردن یا اجرای پژوهش های آتی، به چه حمایت هایی از سمت مسوولین و نهادهای مرتبط نیاز دارد؟

توجه به موضوع کبد چرب متابولیکی به عنوان یک نگرانی بهداشتی-سلامتی در ایران و استفاده از نتایج مطالعات علم سنجی جهت برنامه ریزی های آتی در زمینه انجام مطالعات علمی در سطح بین المللی، با ضرایب تاثیر بالای پژوهشی که از نظر کاربردی در جهت رفع نیازهای سلامتی جامعه باشد.

آیا نتایج طرح شما منجر به تغییری در ابعاد اجتماعی، سیاسی، فرهنگی، بهداشتی، آموزشی، ارزش های دینی یا قوانین سازمان غذا و دارو شده است؟
خیر

در صورتی که این طرح منتج به مقاله شده است لینک مقاله (ها) را اعلام کنید.

A scientometric analysis and visualization of research on fatty liver diseases in Iran from 2003 to 2023

DOI: 10.1007/s40200-025-01606-8. eCollection 2025 Jun.PMID: 40224531

اگر مخاطبان یا سایر پژوهشگران بخواهند با شما ارتباط برقرار کنند، مسیر ارتباطی شما چیست؟
ehsaneh_taheri@yahoo.com

حداکثر چهار مرجع اصلی استفاده شده در طرح خود را ذکر نمایید:

- 1- Nassir F. NAFLD: mechanisms, treatments, and biomarkers. Biomolecules. 2022;12(6):824.
- 2- Eslam M, et al. MAFLD: a consensus-driven proposed nomenclature for metabolic associated fatty liver disease. Gastroenterology.2020;158(7):1999–2014.
- 3- Chan W-K, et al. Metabolic dysfunction-associated steatotic liver disease (MASLD): a state-of-the-art review. J Obes Metabolic Syndrome. 2023;32(3):197.

4- Lin S, et al. Comparison of MAFLD and NAFLD diagnostic criteria in real world. Liver Int. 2020;40(9):2082–9.

در خاتمه، اگر توضیح یا نکته دیگری باقی مانده، بیان کنید.

.....

.....

.....

.....

شناسنامه خبر

عنوان طرح: بررسی تولیدات علمی پژوهشگران ایرانی در حوزه کبد چرب بر اساس شاخص های علم

سنجی: ۲۰۲۳-۲۰۰۳

کد طرح: ۶۸۵۷۸

مجری اصلی: دکتر احسانه طاهری

تاریخ اختتام: اردیبهشت ۱۴۰۴

لینک مقاله:

A scientometric analysis and visualization of research on fatty liver diseases in Iran from 2003 to 2023

DOI: 10.1007/s40200-025-01606-8. eCollection 2025 Jun. PMID: 40224531